

SPRAWOZDANIE Z AUDYTU OŚWIATY

GMINY BARUCHOWO

Aesco Group
Finanse | Audyty | Oszczędności

Termin audytu:	luty-marzec 2020
Data sprawozdania:	31.03.2020
Główny audytor:	Konrad Buczek – audytor wewnętrzny

Spis treści

WPROWADZENIE.....	3
WYKAZ DOKUMENTÓW.....	4
ARKUSZE ORGANIZACYJNE ROK SZKOLNY 2019/2020 ORAZ 2020/2021.....	7
KADRA PEDAGOGICZNA I NIEPEDAGOGICZNA	16
PODSTAWY PRAWNE ORGANIZACJI	19
ANALIZA FINANSOWA PONOSZONYCH WYDATKÓW OŚWIATOWYCH.....	23
ANALIZA PORÓWNAWCZA.....	32
REKOMENDACJE	34

WPROWADZENIE

Prezentowane opracowanie ma charakter diagnostyczny i obejmuje zestawienie wybranych aspektów organizacji jednostki oświatowej Gminy Baruchowo oraz analizę racjonalności wydatków ponoszonych w placówce oświatowej po zmianie ustroju szkolnego. Celem opracowania jest przedstawienie możliwie pełnego obrazu realizacji gminnych zadań oświatowych w świetle danych statystycznych, a co za tym idzie dostarczenie Wójtowi Gminy Baruchowo niezależnej informacji, racjonalnego zapewnienia i opinii na temat:

1. efektywności wykorzystania otrzymywanej przez Gminę części subwencji oświatowej;
2. wskazania możliwych do zastosowania optymalizacji w zakresie prowadzonej placówki oświatowej.

W odniesieniu do kluczowych zagadnień przyjęto do analizy bieżący rok szkolny 2019/2020 oraz planowany 2020/2021. Analizy finansowej dokonano bazując na roku budżetowym 2019 i 2020. Wszelkie zawarte w opracowaniu sugestie i prognozy dostosowane są do przepisów prawa obowiązujących w dniu sporządzenia niniejszego opracowania.

Raport zawiera analizę organizacji Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Baruchowie sporządzony na podstawie: arkuszy organizacyjnych, regulaminów, zarządzeń, uchwał dotyczących funkcjonowania oświaty w Gminie Baruchowo oraz analizę ponoszonych wydatków.

WYKAZ DOKUMENTÓW

Materiały źródłowe przedstawione do analizy (próbna do 80% zebranego materiału)

1. Arkusz organizacyjny Szkoły Podstawowej i Przedszkola Samorządowego w Baruchowie na rok szkolny 2019/2020 wraz z aneksami oraz załącznikami;
2. Projekt arkusza organizacyjnego na rok szkolny 2020/2021;
3. Uchwała Nr XXIV/170/09 Rady Gminy Baruchowo z dnia 9 kwietnia 2009 roku w sprawie regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, za warunki pracy, zasady wynagradzania za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, ustalania wysokości i warunków przyznawania nagród dla nauczycieli za ich osiągnięcia w zakresie pracy dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej, a także wysokości oraz szczegółowe zasady przyznawania i wypłacania dodatku mieszkaniowego;
4. Uchwała Nr XIV.70.2011 Rady Gminy Baruchowo z dnia 14 listopada 2011 r. w sprawie zasad udzielania, rozmiaru zniżek i zwolnień z tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych nauczycielom, którym powierzono stanowisko dyrektora lub wicedyrektora, a także nauczycielom realizującym obowiązki dyrektora w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko dyrektora;
5. Uchwała Nr XXIX.210.2017 Rady Gminy Baruchowo z dnia 24 marca 2017 r. w sprawie utworzenia przedszkola samorządowego w Baruchowie wraz z załącznikami nr 1 – Akt założycielski Przedszkola Samorządowego w Baruchowie, nr 2 – Statut Przedszkola Samorządowego w Baruchowie;
6. Uchwała Nr XXXIII.231.2017 Rady Gminy Baruchowo z dnia 16 czerwca 2017 r. w sprawie utworzenia Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Baruchowie wraz z załącznikami nr 1 – Akt założycielski Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Baruchowie, nr 2 – Statut Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Baruchowie;
7. Uchwała Nr XXXVIII.256.2017 Rady Gminy Baruchowo z dnia 29 listopada 2017 r. w sprawie nadania statutu Szkole Podstawowej im. Marii Kretkowskiej w Baruchowie wraz z załącznikiem – Statut Szkoły Podstawowej;

8. Uchwała Nr XL.275.2018 Rady Gminy Baruchowo z dnia 23 stycznia 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, za warunki pracy, zasady wynagradzania za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, ustalania wysokości i warunków przyznawania nagród dla nauczycieli za ich osiągnięcia w zakresie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, a także wysokość oraz szczegółowe zasady przyznawania i wypłacania dodatku mieszkaniowego;
9. Uchwała Nr XLV.310.2018 Rady Gminy Baruchowo z dnia 2 lipca 2018 r. w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Baruchowo;
10. Uchwała Nr XV.111.2020 Rady Gminy Baruchowo z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w przedszkolu i szkole, dla których organem prowadzącym jest Gmina Baruchowo (regulamin stanowi załącznik do uchwały);
11. Uchwała Nr XV.112.2020 Rady Gminy Baruchowo z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie ustalenia regulaminu dotyczącego kryteriów i trybu przyznawania nagród dla nauczycieli (Regulamin stanowi załącznik do uchwały);
12. Regulamin wynagradzania pracowników Szkoły Podstawowej w Baruchowie - Załącznik nr 1 oraz Tabela stawek dodatku funkcyjnego – Załącznik nr 2 do Zarządzenia Nr 1/09 Dyrektora Szkoły Podstawowej w Baruchowie z dnia 7 kwietnia 2009 r.;
13. Rb-27S sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych za okres sprawozdawczy: od początku roku do 31 grudnia roku 2019;
14. Rb-27S sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych za okres sprawozdawczy: od początku roku do 31 stycznia roku 2020;
15. Rb-28S sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych za okres sprawozdawczy: od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2019;
16. Rb-28S sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych za okres sprawozdawczy: od początku roku do dnia 31 stycznia roku 2020;
17. Metryczka subwencji oświatowej 2019 - Gmina Baruchowo;

18. Wykaz szkół i placówek objętych subwencją oświatową według stanu na 20 IX/10 X 2019 r. Data wygenerowania raportu według stanu na 2020-01-22;
19. Wykaz szkół i placówek objętych subwencją oświatową wg stanu na 30.09, wykaz etatów nauczycieli objętych subwencją oświatową wg stanu na 30.09 – wstępne raporty subwencyjne na rok 2020 z SIO;
20. Wykaz szkół i placówek objętych subwencją oświatową wg stanu na 30 IX/10 X 2019 r., data wygenerowania raportu wg stanu na 2020-01-22;
21. Wykaz etatów nauczycieli objętych subwencją oświatową wg na 30 IX/10 X 2019 r., data wygenerowania raporty wg stanu na 2020-1-22;
22. Liczba etatów nauczycieli zatrudnionych na podstawie ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r.- Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.) w pełnym i niepełnym wymiarze zajęć (po przeliczeniu na pełny wymiar zajęć, z wyłączeniem liczby etatów nauczycieli przebywających na urloпах bezpłatnych i urloпах wychowawczych), ustalona na podstawie danych systemu informacji oświatowej dla bazowego roku szkolnego według stanu na 30 września 2018 r. i na 10 października 2018 r. – Wykaz etatów nauczycieli SIO-2;
23. Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Baruchowie w roku szkolnym 2018/2019 (wpłynęło 21.10.2019);
24. Uzupełnienie do Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Baruchowie w roku szkolnym 2018/2019 – stan z grudnia 2019 r.;
25. Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jst za rok 2019 oraz 2018 – Gm. Baruchowo.;
26. Listy wypłat dla kadry pedagogicznej za maj i październik 2019 r.

ARKUSZE ORGANIZACYJNE ROK SZKOLNY 2019/2020 ORAZ 2020/2021

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Baruchowie

Gmina Baruchowo jest organem prowadzącym dla Zespołu Szkolno-Przedszkolnego, w skład którego od dnia 1 września 2017 r. wchodzi Przedszkole Samorządowe oraz Szkoła Podstawowa im. Marii Kretkowskiej w Baruchowie. Zakres przedstawianego opracowania dotyczy tylko i wyłącznie ww. zespołu, dla którego organem prowadzącym jest Gmina Baruchowo.

Oddziały i liczba dzieci w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w roku szkolnym 2019/2020 i 2020/2021

Placówka	Rok szkolny	2019/2020	2020/2021 planowane*
Zespół Szkolno-Przedszkolny	Oddziały razem	20	18
	Liczba dzieci	383	360
w tym Szkoła Podstawowa	Oddziały szkolne	16	14*
	Liczba uczniów	294	260
w tym Przedszkole Samorządowe	Oddziały przedszkolne	4	4
	Liczba dzieci	89	100

*Należy zauważyć, iż w planowanym roku szkolnym 2020/2021 zapisano, że klasa I będzie liczyła 27 uczniów. Rozporządzenie wyraźnie ustala limit graniczny na poziomie 25 miejsc w klasach I-III. Oznacza to, że do planowanych 13 oddziałów należy doliczyć 1 oddział więcej, co uwzględniono w tabeli.

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez Urząd Gminy w Baruchowie. Z uwagi na rotację uczniów przyjęto w ww. zestawieniu, że punktem wyjścia jest liczba uczniów według danych przedłożonych przez Urząd Gminy w Baruchowie.

Z powyższego zestawienia wynika, iż Zespół Szkolno-Przedszkolny w roku szkolnym 2019/2020 liczy łącznie 383 dzieci w 20 oddziałach, z czego do 16 klas szkoły podstawowej uczęszcza 294 uczniów. Natomiast w 4 oddziałach przedszkolnych łączna liczba dzieci wynosi 89. W roku szkolnym 2020/2021 liczba uczniów przedstawiać się będzie następująco (według planu): 100 miejsc w 4 grupach przedszkolnych oraz 260 uczniów w 14 oddziałach szkoły podstawowej. łącznie do 18 oddziałów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym

w Baruchowie planuje się 360 uczniów i dzieci w wieku przedszkolnym. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Liczba oddziałów wg arkusza organizacyjnego na rok szkolny 2019/2020 oraz 2020/2021

Rok Szkolny	Przedszkole Samorządowe			Szkoła Podstawowa															Suma
	Dzieci 6 letnich	Dzieci 5 letnich	Dzieci 3-4 letnich	I a b	II a	II b	III a	III b	IV	V a	V b	VI a	VI b	VII a	VII b	VIII a	VIII b	VIII c	
2019/2020	2		2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	20
2020/2021	2		2	2	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	-	18

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie arkuszy organizacyjnych na rok szkolny 2019/2020 oraz 2020/2021.

Przeciętna wielkość oddziału

Przeciętna wielkość oddziału określana liczbą uczniów jest jednym z zasadniczych kryteriów efektywności sieci szkolnej w danej jednostce oświatowej. Ma to kluczowe przełożenie na dochody i koszty oświatowe. Pierwsze kształtowane są przede wszystkim przez liczbę uczniów. Z kolei na koszty wpływ ma liczba oddziałów, która determinuje następnie liczbę nauczycielskich etatów przeliczeniowych. Ich finansowanie leży w gestii konkretnej szkoły. Należy dodać, iż koszty kształcenia jednego ucznia są wynikiem liczebności (wielkości) oddziałów. Im niższa liczba uczniów w oddziale, tym większe koszty jednostkowe kształcenia uczniów danego oddziału. Co istotne, zaliczenie szkoły do tzw. elastycznych organizacyjnie, a więc takich, w których istnieje możliwość dostosowania jej organizacji do zmiennej liczby uczniów czy też innych czynników, jest warunkiem funkcjonowania tzw. względnej swobody w określaniu liczby i wielkości oddziałów. Takie pole do działania pozostawia tworzenie dość dużych obwodów szkolnych.

Średnia liczba uczniów w oddziałach Szkoły Podstawowej i Przedszkola Samorządowego w Baruchowie w roku szkolnym 2019/2020 i 2020/2021

Rok	Rok szkolny 2019/2020				Rok szkolny 2020/2021			
Jednostka	Szkoła Podstawowa		Przedszkole Samorządowe		Szkoła Podstawowa		Przedszkole Samorządowe	
	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba dzieci	Liczba oddziałów
	294	20	89	4	260	18	100	4
Średnia liczba uczniów	17,7		22,25		14,4		25	
Łączna liczba dzieci	383				360			

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie materiału przekazanego przez Urząd Gminy w Baruchowie.

Wskaźnik przeciętnych oddziałów w Szkole Podstawowej w Baruchowie w roku szkolnym 2019/2020 jest zróżnicowany i wynosi średnio 17,7 uczniów na oddział. W planowanym roku szkolnym wskaźnik ten szacuje się na poziomie 14,4 powodujący tym zmniejszenie liczby uczniów w oddziałach szkolnych o 3,3 a w konsekwencji wyższy koszt utrzymania jednego oddziału szkolnego.

W przypadku przedszkola przeciętny wskaźnik oddziałów w roku szkolnym 2019/2020 wynosi 22,25. Natomiast w planowanym roku szkolnym 2020/2021 szacuje się, że oddziały przedszkolne będą w 100% obłożone maksymalną liczbą 25 dzieci na oddział, co skutkuje wzrostem o 1,65 wychowanka na oddział przedszkolny. Należy przy tym zwrócić uwagę, iż maksymalna liczba dzieci w oddziale przedszkolnym zgodnie z przepisami prawa oświatowego wynosi 25 przedszkolaków.

Warto wskazać, że z punktu ekonomicznego najbardziej efektywnym pod względem finansowania subwencji oświatowej jest oddział liczący 24 uczniów. W Szkole Podstawowej w Baruchowie liczba uczniów na jeden oddział oscyluje odpowiednio 17,7 i 14,4 w roku szkolnym 2019/2020 i 2020/2021, co nie pozwala na większe zmiany w zakresie optymalizacji kosztów. Proponowane zmiany w zakresie wielkości oddziałów przedstawiono w dalszej części.

Podział na grupy na zajęciach obowiązkowych

W roku szkolnym 2019/2020 nie występują podziały na grupy na zajęciach, na których taki podział przewidują przepisy - rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2019 r. poz. 639). Natomiast w planowanym arkuszu na rok szkolny 2020/2021 taki podział został prawidłowo zaplanowany na przedmiotach: język obcy, zajęcia komputerowe/informatyka

oraz wychowanie fizyczne. W przypadku wychowania fizycznego w klasie IV można się pokusić o próbę (w zależności od liczby dziewczynek i chłopców) połączenia z klasą V, pod warunkiem, że liczba dziewczynek z klasy IV i V, a także chłopców nie przekroczy w każdej z jednoosobowych grup 26 uczniów. **Powyższa sytuacja pozwoli na zredukowanie 4 godzin tygodniowo wychowania fizycznego.** W tej sytuacji należy zweryfikować ww. stan. Natomiast ostateczna decyzja w zakresie sposobu organizacji szkoły jest zawsze kompromisem pomiędzy dobrem uczniów i wygodą pracy nauczycieli a możliwościami finansowymi jednostki samorządu terytorialnego. Ponadto od IV klasy istnieje możliwość łączenia klas, z pierwszego etapu edukacyjnego, w większe liczebnościowo oddziały klasowe (trzy klasy w dwie lub/i dwie klasy w jedną), bez ustalonego limitu uczniów. Należy jednak pamiętać, że w przypadku języków obcych, informatyki, wychowania fizycznego obowiązuje podział na grupy odpowiednio powyżej 24 lub 26 uczniów. Powyższe działania przyniosą dodatkowe korzyści finansowe dla organu prowadzącego.

Oddziały przedszkolne

W świetle przedłożonego arkusza organizacyjnego na rok szkolny 2019/2020 nie został w arkuszu zaplanowany język angielski dla jednej z grup (oddział II). Brak jest informacji w powyższym zakresie. Zgodnie z obowiązującym aktem wykonawczym, rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w *sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2019 r. poz. 502)* wymóg prowadzenia języka obcego dotyczy oddziałów dzieci w wieku 3-4 lat w wymiarze 2 x 15 minut tygodniowo, natomiast dla dzieci 5-6-letnich 2 x 30 minut tygodniowo. Należy także wskazać, że liczba godzin pracy w każdym oddziale wynosi średnio 6,5 godziny dziennie, a przedszkole jest czynne w godzinach od 7:00 do 16:00, co powinno mieć przełożenie na dochody z tytułu opłat za wychowanie przedszkolne. W ocenie analizującego należy dokonać weryfikacji opłat za wychowanie przedszkolne w stosunku do liczby wychowanków oraz ich godzin pobytu w przedszkolu. W projekcie arkusza organizacyjnego na rok szkolny 2020/2021 została zmniejszona tygodniowa liczba godzin pracy przedszkola do 120 h. Zaleca się weryfikację liczby wychowanków i personelu, którzy przebywają w placówce w kontekście zmniejszenia wydatków bieżących wynikających z łączenia grup. Szacunkowa kwota oszczędności to 5 000,00 zł rocznie (5 000,00 zł : 11 miesięcy = 454 zł miesięcznie : 20 dni średnio miesięczne = 22,70 zł/dziennie).

WSPOMAGANIE PROCESU EDUKACYJNEGO

Etapy wsparcia

W celu wspomaganie procesu edukacyjnego w placówce oświatowej zatrudnieni są nauczyciele, którzy wspomagają proces edukacyjny uczniów, tj. pedagodzy, psychologzy, logopedzi oraz pedagodzy specjaliści. Szkoła jest zobowiązana do prowadzenia także zajęć

specjalistycznych, wynikających z orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej, jak np.: zajęcia rewalidacyjne, korekcyjno-kompensacyjne, terapii pedagogicznej, integracji sensorycznej, logopedyczne, etc.

Godziny zajęć specjalistycznych

Rok szkolny	Zajęcia rewalidacyjne	Zajęcia wyrównawcze	Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w tym integracja sensoryczna i z. rozw. komp. emocji.-społeczne	Zajęcia logopedyczne	Pedagog	Razem (liczba godzin tygodniowo)
2019/2020	34	5	3	9,5	4	22	77,5
2020/2021	18	4	1	1	4	22*	50

*w tym doradca zawodowy

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie materiału przekazanego przez Urząd Gminy w Baruchowie.

Dodatkowe godziny przydzielone przez organ prowadzący

Rok szkolny	Świetlica szkolna			Biblioteka	Razem (liczba godzin tygodniowo)
	Liczba godzin	Liczba uczniów	Liczba grup		
2019/2020	27	310	-	6	33
2020/2021	12	270	-	5	17

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie materiału przekazanego przez Urząd Gminy w Baruchowie.

Na uwagę zasługuje liczba uczniów objętych świetlicą szkolną – 310 uczniów w roku szkolnym 2019/2020, natomiast do szkoły uczęszcza 294 uczniów. Powyższa sytuacja ma także odzwierciedlenie w projekcie majowym arkusza na rok 2020/2021. Liczba uczniów w szkole wynosi 260, ale planowana liczba uczniów objętych opieką świetlicową wynosi 270. Na uwagę zasługuje również fakt czy rzeczywiście wszyscy uczniowie szkoły (a wręcz ponadto) korzystają z opieki świetlicowej. W ocenie analizującego jest to wręcz mało prawdopodobne. Zgodnie z obowiązującym prawem wychowankowie przedszkola nie mogą przebywać w świetlicy szkolnej. Ta grupa dzieci jest objęta wychowaniem przedszkolnym, za które rodzice dokonują opłat. Należy zweryfikować liczbę uczniów korzystających ze świetlicy szkolnej, a następnie dostosować liczbę grup oraz godzin opieki świetlicowej.

W arkuszu organizacyjnym na rok szkolny 2019/2020 wskazano jednego pracownika, który z dniem 1 września 2019 r. miał przejść na emeryturę, **w związku z powyższym istniała możliwość zwiększenia subwencji oświatowej z tytułu przejścia pracownika na emeryturę.**

Brak jest informacji w przedłożonym materiale, czy organ prowadzący wystąpił o zwiększenie subwencji oświatowej

W orzeczeniach wystawianych przez Poradnię psychologiczno-pedagogiczną o potrzebie kształcenia specjalnego dla ucznia szkoły podstawowej wskazuje w zaleceniach: "przyznanie wsparcia nauczyciela wspomagającego w maksymalnym zakresie". W związku z powyższym powstaje pytanie Czy poradnia psychologiczno-pedagogiczna może określać w orzeczeniu ww. liczbę godzin, czy to dyrektor szkoły decyduje o przydziale takich godzin? Czy organ prowadzący jest zobligowany do zapewnienia, na wniosek dyrektora, maksymalnej liczby godzin nauczyciela wspomagającego wynikających z zalecenia, czy można przyznać mniej godzin?

Zgodnie z § 7 ust. 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 09.08.2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. poz. 1578 ze zm.) – dalej r.w.o.k.w. to dyrektor przedszkola lub szkoły, a w przypadku innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną – osoba kierująca inną formą wychowania przedszkolnego, uwzględniając indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, wyznacza zajęcia edukacyjne oraz zintegrowane działania i zajęcia, określone w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, realizowane wspólnie z innymi nauczycielami przez nauczycieli, o których mowa w § 7 ust. 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 1 r.w.o.k.w., lub w których ci nauczyciele uczestniczą.

Wobec powyższego należy stwierdzić, że w opisanej w pytaniu sytuacji liczbę godzin zajęć nauczycieli zatrudnianych w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego, w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym, a także specjalistów, określa dyrektor szkoły w porozumieniu z Wójtem, a nie zespół orzekający poradni psychologiczno-pedagogicznej. Powyższe nie pozbawia organu prowadzącego do porozumienia się, w ramach dobrej współpracy z dyrektorem placówki, na ile jest konieczna i niezbędna liczba godzin zajęć nauczycieli zatrudnianych w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego. Należy wskazać, iż IPET (indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny) dla dziecka powinien być również określany na podstawie możliwości finansowych po dokładnym przeanalizowaniu treści orzeczenia.

Zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. *w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2019 r. poz. 639)* - organ prowadzący ma prawo przyznania 3 godzin na oddział, ale nie na dowolne zajęcia enumeratywnie wymienione w tym przepisie. Należą do nich:

- *okresowe lub roczne zwiększenie liczby godzin wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych,*
- *realizację dodatkowych zajęć edukacyjnych,*
- *realizację zajęć języka migowego,*
- *naukę geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, o której mowa w przepisach wydanych na podst. art. 13 ust. Ustawy o systemie oświaty.*

Są to zajęcia skierowane stricte do oddziału i po wprowadzeniu ich do szkolnego planu nauczania obowiązkowe dla uczniów. Wszystkie godziny wynikające z podziału na grupy, niezależnie od tego jak liczny jest oddział ulegający podziałowi, są również dopuszczone prawem – podstawą ich przyznania są zapisy §7 wskazanego rozporządzenia, a to:

- *ust. 1 W klasach IV-VIII szkoły podstawowej, (...)*
 - 1) *na obowiązkowych zajęciach z informatyki w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej lub międzyoddziałowej liczącej nie więcej niż 24 uczniów; liczba uczniów w grupie nie może przekraczać liczby stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej;*
 - 2) *na obowiązkowych zajęciach z języków obcych nowożytnych w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej lub międzyoddziałowej liczącej nie więcej niż 24 uczniów; przy podziale na grupy należy uwzględnić stopień zaawansowania znajomości języka obcego nowożytnego;*
 - 3) *na obowiązkowych zajęciach wychowania fizycznego; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyklasowej, w przypadku zespołu szkół - także w grupie międzyszkolnej, liczącej nie więcej niż 26 uczniów, z tym, że jeżeli w skład grupy oddziałowej, międzyoddziałowej, międzyklasowej lub międzyszkolnej wchodzi uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie KS wydane ze względu na niepełnosprawność uczęszczający do oddziałów integracyjnych. lub uczniowie oddziałów specjalnych, liczba uczniów w grupie nie może być większa niż liczba uczniów odpowiednio w oddziale integracyjnym lub oddziale specjalnym określona w przepisach wydanych na podst. art. 111 ustawy - Prawo oświatowe.*
- *ust. 3. W przypadku oddziałów liczących odpowiednio nie więcej niż 24, 26, (...) uczniów na zajęciach, o których mowa w ust. 1 pkt 1-4 i 7, podziału na grupy można dokonywać za zgodą organu prowadzącego szkołę.*

Wszelkie zmiany w arkuszu organizacji szkoły lub placówki dokonywane przez dyrektora mogą być wprowadzane tylko w formie aneksu do arkusza organizacyjnego. Aneksy należy przedłożyć do zatwierdzenia **przed zamiarem wprowadzenia zmian organizacji nauczania**. Aneks sporządza się określając w nim przyczynę zaistniałych zmian, okres trwania zmian oraz informacje o nauczycielach, którym przydzielono nowe zadania, a także inne zmiany wynikające z organizacji pracy placówki. Zarówno arkusz organizacji placówki oświatowej, jak i aneksy stanowią jego integralną część, które zatwierdza organ prowadzący. Reasumując, Dyrektor placówki oświatowej, który planuje dokonać zmian w organizacji nauczania musi przygotować aneks do arkusza organizacji przedszkola i uzyskać **zgode organu prowadzącego**, który go wcześniej zatwierdził, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r., w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U z 2017 r. poz. 649 z późn. zm.).

Należy wskazać, że organ prowadząc politykę oświatową na swoim terenie powinien ustalić wytyczne w zakresie opracowania zasad tworzenia arkuszy organizacyjnych, w konsekwencji doprowadzić do ustalenia i ujednoczenia systemu przygotowania odpowiednich dokumentów.

Audytujący zwraca uwagę, że przekazane dokumenty do analizy w zakresie arkusza 2020/2021 nie zostały zatwierdzone przez organ prowadzący, zostały przekazane w dużej mierze w wersji edytowalnej (w word). Dane wrażliwe występujące w arkuszu organizacyjnym powinny być udostępniane przynajmniej w formacie PDF. Należy także zwrócić uwagę, że nie wszystkie przekazane dokumenty są spójne, co może być w ocenie analizującego powodem do braku pełnej kontroli na placówkę. W świetle powyższego rekomendowane jest prowadzenie arkuszy organizacyjnych w formie elektronicznej celem efektywniejszego nadzoru nad działaniami placówki w programach komercyjnych.

Podsumowanie

Na podstawie przeanalizowanego arkusza organizacyjnego na rok szkolny 2019/2020 oraz planowanego roku szkolnego 2020/2021 jednoznacznie należy stwierdzić:

- możliwość wprowadzenia od IV klasy łączenia klas, z pierwszego etapu edukacyjnego, w większe liczebnościowo oddziały klasowe (trzy klasy w dwie lub/i dwie klasy w jedną), bez ustalonego limitu uczniów. Należy jednak pamiętać, że w przypadku języków obcych, informatyki, wychowania fizycznego obowiązuje podział na grupy odpowiednio powyżej 24 lub 26 uczniów. Powyższe działania przyniosą dodatkowe korzyści finansowe w wysokości 1 etatu nauczycielskiego mniej dla organu prowadzącego w postaci połączenia dwóch klas III w jedną IV klasę na kwotę około 75 000 zł rocznie,
- potrzebę prowadzenia bieżącej weryfikacji liczby wychowanków i personelu, którzy przebywają w placówce przedszkolnej w kontekście zmniejszenia wydatków bieżących,

wynikających z łączenia grup wychowania przedszkolnego. Szacunkowa roczna oszczędność wyniesie około 5 000 zł rocznie,

- konieczność ścisłej weryfikacji liczby uczniów korzystających ze świetlicy szkolnej, a następnie dostosować liczbę grup oraz godzin opieki świetlicowej,
- potrzebę prowadzenia arkuszy organizacyjnych w formie elektronicznej celem efektywniejszego nadzoru nad działaniami placówki w programach komercyjnych,
- bieżąca analiza pracowników, którzy w danym roku przysługuje świadczenie emerytalne, a tym samym występowanie o środki z subwencji oświatowej z tytułu przejścia pracownika na emeryturę.

-

KADRA PEDAGOGICZNA I NIEPEDAGOGICZNA

Nauczyciele

W Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Baruchowie w roku szkolnym 2019/2020 zatrudnionych było łącznie 33 nauczycieli, natomiast w projekcie arkusza na rok szkolny 2020/2021 liczba ta wynosi 32 nauczycieli.

Podział nauczycieli zgodnie z ich poziomem awansu zawodowego

Podział nauczycieli zgodnie z ich poziomem awansu zawodowego - Rok szkolny 2019/2020 i 2020/2021 przedstawia poniższa tabela.

Stopień awansu	nauczyciele (2019/2020)*		nauczyciele (2020/2021)**	
	W liczbach	Wg etatów	W liczbach	Wg etatów
Stażysta	1	-	1	0,16
Kontraktowy	2	-	2	1,61
Mianowany	5	-	4	3,27
Dyplomowany	25	-	25	24,78
łącznie	36/33	31,72	32	29,82

- brak danych

*Stan na 1.10.2019 r.

**Stan na 28.02.2020 r.

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie materiału przekazanego przez Urząd Gminy w Baruchowie.

Zestawienie podstawowych wskaźników pozwalających na ustalenie poziomu zatrudnienia w zespole prowadzonym przez Gminę Baruchowo pokazuje stan zatrudnienia nauczycieli w roku szkolnym 2019/2020 oraz planowanego roku szkolnego 2020/2021. Odsetek nauczycieli dyplomowanych w placówce, ma wpływ w sposób istotny na wysokość współczynnika Di subwencji oświatowej – im większy udział nauczycieli dyplomowanych w ogólnej liczbie nauczycieli tym większy współczynnik Di i co za tym idzie wyższa kwota subwencji. W powyższym zestawieniu widoczny jest jednak wysoki poziom struktury zatrudnienia na poziomie nauczycieli dyplomowanych (wskaźnik Di wynosi 1,13), co ma widoczne odzwierciedlenie w otrzymanej subwencji. W przypadku Gminy Baruchowo bardzo wysoki współczynnik Di bardzo korzystnie wpływa na wysokość naliczanej, a tym samym otrzymywanej subwencji oświatowej.

Pracownicy niepedagogiczni (administracji i obsługi)

Zatrudnienie pracowników niepedagogicznych obrazuje poniższe zestawienie.

Stanowisko	Rok szkolny 2019/2020 liczba etatów	Rok szkolny 2020/2021 liczba etatów
Sekretarz/sekretarka	1	1
Kucharki	2	1
Pomoc kuchenna	1	2
Sprzątaczką	4	4
Pracownik gospodarzy	$7/8 + 1/8 = 1$	$7/8$
łącznie	9	$8 + 7/8$

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie materiału przekazanego przez Urząd Gminy w Baruchowie.

Pracownicy administracji i obsługi są niezbędnym uzupełnieniem kadry nauczycielskiej, jednak dobór adekwatnych wskaźników ilustrujących te aspekty pracy szkoły nie jest prosty. Syntetycznej miary skali wysiłku organizacyjnego i finansowego związanego z obsługą procesu edukacyjnego w szkole dostarcza wskaźnik określany jako stosunek liczby etatów niepedagogicznych przypadających na jeden np. oddział w placówce.

W roku szkolnym 2019/2020 wskaźnik wynosił 0,375, natomiast w przedstawionym arkuszu organizacyjnym 2020/2021 wzrósł do poziomu 0,400 w wyniku mniejszej liczby uczniów, a tym samym oddziałów. Interpretując wysokość tego wskaźnika należy mieć na uwadze, że personel obsługi jest zwykle zatrudniany w zależności od powierzchni budynku, a administracja w dużej mierze zależnie od liczby pracowników, uczniów lub oddziałów. Aby móc taką ocenę przeprowadzić należy dokładnie określić skalę wykonywanych przez pracowników administracji i obsługi zadań.

Administracja szkół sprowadza się w przypadku zespołu w Baruchowie w dwóch analizowanych latach szkolnych do jednego etatu administracji, co wynika z faktu, że szkoła ma zewnętrzną obsługę finansowo-administracyjną oraz 8 pracowników obsługi. W celu ustalenia i oceny zasadności zatrudnienia należy dokonać analizy w zakresie bieżącego utrzymania czystości budynku i terenu szkół – sprzątnięcia, liczby wydawanych posiłków, obsługi kotłowni, etc.

Z powyższego zestawienia wynika, że w planowanym roku szkolnym 2020/2021 spadnie zatrudnienie o 1/8 etatu na stanowisku pracownika gospodarczego. **W ocenie audytujących należy podjąć działania zmniejszające ilość osób obsługi niepedagogicznej. Jako dobrą**

praktykę wskazać należy rozważenie outsourcingu usług sprzątnia, co niewątpliwie przyczyni się do znaczącego obniżenia kosztu utrzymania.

Jako drugie rozwiązanie audytujący wskazują zakup szorowarki, która zastąpić może pracownika efektywniej w przypadku większych powierzchni. Natomiast etat sprzątaczkę może zostać zmniejszony w formie tzw. naturalnego odejścia. Ponadto w małych jednostkach samorządu terytorialnego stosowane jest rozwiązanie zmniejszające wysokość wydatków na wynagrodzenia pracowników gospodarczych-konserwatorów. Stosuje się łączenie etatu z innymi jednostkami organizacyjnymi gminy jak np. z Ośrodkiem Pomocy Społecznej czy też dodatkowo z Urzędem Gminy. Powyższe przyczyni się do efektywniejszego wykorzystania zasobów ludzkich i doprowadzi do zmniejszenia wydatków bieżących.

Uwarunkowania demograficzne

Prognoza demograficzna dla Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Baruchowie została opracowana na podstawie danych GUS BDL i dotyczy liczby dzieci zamieszkałych na terenie gminy w 2020 r. i urodzonych w latach 2005-2018. Liczbę uczniów w poszczególnych latach szkolnych przedstawia poniższe zestawienie. Zakłada ono, że wszystkie dzieci będą rozpoczynały spełnianie obowiązku szkolnego w terminie ustawowym (bez odroczenia i przyśpieszenia).

Liczba urodzeń w Gminie Baruchowo w latach 2005 – 2018

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Liczba Urodzeń	45	38	42	43	42	28	30
Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba Urodzeń	32	22	29	29	35	30	23

Uwaga: za 2019 r. brak danych

Źródło danych: GUS BDL (1.03.2020 r.)

Biorąc pod uwagę tendencję w zakresie liczby dzieci urodzonych w gminie Baruchowo (w latach 2005-2018) można założyć, że liczba uczniów w szkole podstawowej w latach szkolnych 2020/2021 – 2024/2025 będzie się utrzymywać na zbliżonym poziomie. Analizując obecną liczbę uczniów na podstawie arkuszy organizacyjnych nie sposób nie zauważyć, że duża liczba uczniów zamieszkałych w gminie (według danych z UG) realizuje obowiązek szkolny w Szkole Podstawowej w Baruchowie. Z powyższego wynika, że zjawisko migracji lub tzw. depopulacji na terenie gminy Baruchowo występuje w małym stopniu. Niemniej jednak powinny zostać podjęte działania w celu optymalizacji kadry niepedagogicznej, o których pisano wcześniej.

PODSTAWY PRAWNE ORGANIZACJI

Uchwała NR XIV.70.2011 Rady Gminy Baruchowo z dnia 14 listopada 2011 r. w sprawie zasad udzielania, rozmiaru zniżek i zwolnień z tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych nauczycielom, którym powierzono stanowisko dyrektora lub wicedyrektora, a także nauczycielom realizującym obowiązki dyrektora w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko dyrektora.

Zgodnie z § 4 ww. uchwały wyrażono zgodę na pełnienie zastępstwa:

„Nauczycielom, którym zostało powierzono stanowisko dyrektora lub wicedyrektora na ich umotywowany wniosek można przydzielić godziny ponadwymiarowe, gdy zachodzi taka konieczność ze względu na liczbę zajęć nauczanego przez nauczyciela przedmiotu, lub pełnienia zastępstwa za nauczyciela przebywającego na długotrwałym zwolnieniu lekarskim”.

Ustawodawca natomiast wskazał w art. 42 Karty Nauczyciela w ust. 6:

„Dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły oraz nauczycielowi pełniącemu inne stanowisko kierownicze w szkole, a także nauczycielowi, który obowiązki kierownicze pełni w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze, obniża się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć w zależności od wielkości i typu szkoły oraz warunków pracy lub zwalnia się ich od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3”

oraz ust. 6a:

„Dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły oraz innym nauczycielom, o których mowa w ust. 6, korzystającym z obniżonego tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć, nie przydziela się godzin ponadwymiarowych, chyba że jest to konieczne dla zapewnienia realizacji ramowego planu nauczania w jednym oddziale, a za zgodą organu prowadzącego szkołę także gdy jest to konieczne dla zapewnienia realizacji ramowego planu nauczania w więcej niż jednym oddziale”.

W związku z powyższym są to jedyne sytuacje dopuszczone prawem. Analizując powyższe należy przemyśleć zmianę przedmiotowej uchwały z uwagi na obowiązujące regulacje prawne.

Uchwała NR XV.111.2020 Rady Gminy Baruchowo z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w przedszkolu i szkole, dla których organem prowadzącym jest Gmina Baruchowo (regulamin stanowi załącznik do uchwały).

Powyższa uchwała została podjęta przez Radę Gminy Baruchowo w dniu 30 stycznia 2020 r., opublikowana w Dzienniku Urzędowy Województwa Kujawsko-Pomorskiego dnia 5 lutego 2020 r., natomiast weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, co pozwala przyjąć, że powyższy akt normatywny wszedł do obiegu prawnego 20 lutego 2020 r. i nie posiada zapisu dotyczącego mocy wstecznej obowiązywania. Uwzględniając, że kwestie dotyczące dodatku funkcyjnego dla nauczyciela opiekującego się oddziałem przedszkolnym regulują

przepisy ustalone przez organ prowadzący szkołę – wskazany dodatek przysługiwać będzie od chwili wejścia w życie uchwały rady gminy w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli. Uchwała w przedmiotowej sprawie może jednak przewidywać, że stawki dodatków do wynagrodzenia w niej wskazane obowiązują od 1 września (choć sama uchwała w sprawie regulaminu wynagradzania wejdzie w życie jak w omawianym przypadku 20 lutego 2020 r.). A zatem wskazanie daty, od której omawiany dodatek będzie wypłacany, zależy od postanowień zawartych w uchwale rady gminy.

Zawarcie w uchwale postanowienia, że uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia, z mocą obowiązującą od 1 września 2019 r., oznacza, że dodatek funkcyjny przysługuje opiekunom oddziału przedszkolnego od 1 września 2019 r. Jeśli natomiast uchwała nie nadano mocy wstecznej – podstawy do wypłacania dodatku powstaną od chwili wejścia w życie uchwały organu prowadzącego.

Analizując wynagrodzenia pracowników pedagogicznych – nauczycieli dzieci przedszkolnych, zwiększone dodatki funkcyjne za wychowawstwo zostały wypłacone już w październiku 2019 r., czyli przed wejściem w życie przedmiotowej uchwały.

Uchwała NR XV.112.2020 Rady Gminy Baruchowo z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie ustalenia regulaminu dotyczącego kryteriów i trybu przyznawania nagród dla nauczycieli (Regulamin stanowi załącznik do uchwały).

W niniejszej uchwale zapis § 7. „Nauczyciel, któremu została przyznana nagroda otrzymuje list gratulacyjny, którego opis umieszcza się w jego aktach osobowych” należy zweryfikować zapis pod względem słowa **opis**, czy rzeczywiście jest to opis czy odpis, który umieszcza się w aktach osobowych pracownika.

Regulamin wynagradzania pracowników Szkoły Podstawowej w Baruchowie - Załącznik nr 1 oraz Tabela stawek dodatku funkcyjnego – Załącznik nr 2 do Zarządzenia Nr 1/09 Szkoły Podstawowej w Baruchowie z dnia 7 kwietnia 2009 r.

Zgodnie z powyższym regulaminem wynagrodzenia maksymalne dla pięciu stanowisk są niższe od obowiązującej kwoty najniższego wynagrodzenia. Niniejsze uregulowanie wewnętrzne placówki należy dostosować do obowiązujących przepisów prawa, wynikających choćby z ustawy o pracownikach samorządowych, a także zaktualizować poziom wynagrodzeń pracowników na poszczególnych stanowiskach obsługi i administracji.

Stawki dodatku funkcyjnego pracowników Szkoły Podstawowej w Baruchowie

ZAŁĄCZNIK Nr 2

do regulaminu wynagradzania
pracowników Szkoły Podstawowej
w Baruchowie.

Tabela stawek dodatku funkcyjnego.

Stawka dodatku funkcyjnego - Procent najniższego wynagrodzenia zasadniczego

Stawka dodatku funkcyjnego	Procent najniższego wynagrodz. zasadniczego
1	do 40
2	do 60
3	do 80
4	do 100
5	do 120
6	do 140
7	do 160

Źródło danych: Urząd Gminy w Baruchowie.

Analizując załącznik nr 2 do niniejszego regulaminu należy zauważyć, że z powyższego dokumentu nie wynika, na jakim stanowisku obowiązuje stawka dodatku funkcyjnego, brak zapisu w analizowanym regulaminie. Zgodnie z zapisem wynikającym z powyższego Załącznika Nr 2 do regulaminu „procent najniższego wynagrodzenia zasadniczego” należy brać pod uwagę, iż wraz ze wzrostem wynagrodzenia zasadniczego wzrasta stawka dodatku funkcyjnego. Proponuje się zastąpienie stawek procentowych na korzyść stawek kwotowych, co pozwoli na bardziej przejrzyste warunki ustalania wynagrodzeń.

Brak jest w przekazanym materiale uchwały regulującej pensum nauczyciela wychowania przedszkolnego pracującego z grupami łączonymi dzieci 6-letnie i młodsze. Zaleca się przedmiotową uchwałę przedstawić organowi stanowiącemu bez zbędnej zwłoki.

Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Baruchowie w roku szkolnym 2018/2019 (wpłynęło 21.10.2019) oraz Uzupelnienie do Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Baruchowie w roku szkolnym 2018/2019 – stan z grudnia 2019 r.

Obowiązek sporządzenia i przedłożenia informacji o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Baruchowo za rok szkolny 2018/2019 wynika z dyspozycji art. 11 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1148 ze zm.):

„Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, w terminie do dnia 31 października, przedstawia organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informację o stanie realizacji zadań oświatowych tej jednostki za poprzedni rok szkolny, w tym o wynikach:

- 1) egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, z uwzględnieniem działań podejmowanych przez szkoły nakierowanych na kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szkołach tych typów, których prowadzenie należy do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego (...).”

Gmina Baruchowo jako organ prowadzący szkołę jest zobowiązana do realizacji zadań oświatowych w szczególności związanych (art. 10 ust. 1 i 2 ustawy Prawo oświatowe) z:

1. zapewnieniem warunków działania szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki;
2. zapewnieniem warunków umożliwiających stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym;
3. wykonywaniem remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie;
4. zapewnieniem obsługi administracyjnej, w tym prawnej, obsługi finansowej, w tym w zakresie wykonywania czynności, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 2-6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości* (Dz. U. z 2019 r. poz. 351) i obsługi organizacyjnej szkoły lub placówki;
5. wyposażeniem szkoły lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczo-profilaktycznych, przeprowadzania egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych;
6. wykonywaniem czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do dyrektora szkoły lub placówki.

Przedłożona do audytu informacja o stanie realizacji zadań oświatowych powinna być przedstawiana organowi stanowiącemu przez organ wykonawczy, a nie przez Dyrektora placówki, zgodnie z art. 11 ust. 7 ustawy Prawo oświatowe.

ANALIZA FINANSOWA PONOSZONYCH WYDATKÓW OŚWIATOWYCH

Analiza racjonalności wydatków oświatowych

W 2019 roku plan wydatków Gminy w dziale 801 i 854 został określony na poziomie 4 624 507,33 zł, natomiast wykonanie wyniosło 4 324 017,72, tj. 93,5 % planu. Deficyt oświatowy w 2019 roku wyniósł 3 %. Z uchwały budżetowej na 2020 rok zaplanowane wydatki na oświatę i edukacyjną opiekę wychowawczą wyniosły 4 764 845,00 zł, w tym wydatki inwestycyjne 542 000,00 zł. Planowany deficyt oświatowy na 2020 rok wynosi 21 % przy uwzględnieniu w uchwale budżetowej subwencji oświatowej w kwocie 3 387 625,00 zł oraz bez zaplanowanej dotacji przedszkolnej. Analizie wydatków poddano lata 2018-2019. W analizowanym okresie wydatki na zadania oświatowe w placówce wyniosły odpowiednio w 2018 roku: 4 146 290,78 zł, natomiast w 2019 roku wykonane były na poziomie kwoty 3 751 777,33 zł, tj. 90,5% planu. Dochody placówki w 2018 r. łącznie ze środkami zewnętrznymi zostały wykonane na poziomie 410 234,18 zł z planowanych w budżecie w kwocie 515 365,57 zł, tj. 125,6 % planu. W kolejnym roku budżetowym według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. dochody zostały wykonane na kwotę 126 716,30 zł z zaplanowanych 97 790,00 zł, tj. 129,6% planu.

Zestawienie wydatków i dochodów według sprawozdań budżetowych za lata 2018-2019

Rok	Subwencja	Wydatki placówki (plan finansowy - dział 801, 854)		Dochody placówki	
		Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie
2018	3 435 117,00	4 146 290,78 w tym śr. zewn.: 245 204,57	3 828 258,29 w tym śr. zewn.: 46 771,29	515 365,57 w tym śr. zewn.: 329 820,57	410 234,18 w tym śr. zewn.: 162 430,72
2019	3 653 790,00	3 751 777,33 w tym śr. zewn.: 66 411,00	3 662 841,43 w tym śr. zewn.: 58 890,10	97 790,00	126 716,30

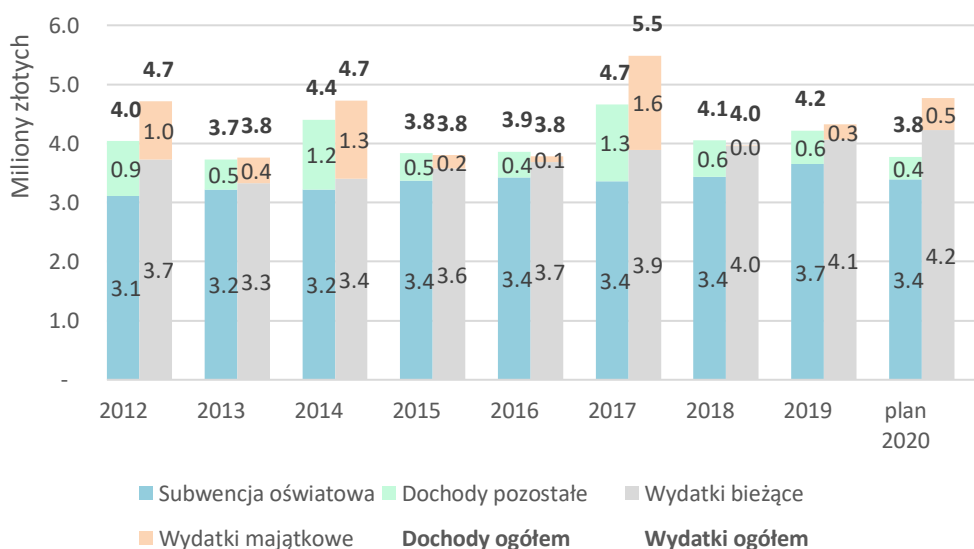
Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie RB-28S, RB-27S za 2018 i 2019 r. przekazanych przez Gminę oraz strona BIP Gminy.

Analiza poziomu subwencji oświatowej (brak jest informacji w analizowanym materiale w zakresie wysokości dotacji przedszkolnej) oraz wysokość dochodów uzyskanych przez placówkę oświatową wskazuje, że w 2019 r. otrzymana subwencja wraz z dochodami pokryła 103 % budżetu placówki oświatowej. Należy zauważyć, że w analizowanym materiale nie wliczono dotacji przedszkolnej. Gmina Baruchowo w 2019 r. nie dopłaciła do wydatków bieżących swojej placówki oświatowej. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że koszty utrzymania oświaty to nie tylko plan finansowy jednostki oświatowej. Dodatkowe koszty, co

do których pokrycia zobowiązany jest samorząd, to między innymi dowóz uczniów czy inne wydatki, na które samorządowi nie starczy z subwencji.

Wydatki w Gminie Baruchowo na oświatę w latach 2012-2020 oscylują w zakresie od 3,8 mln zł do 5,5 mln zł (min/max). Podobnie jak zdecydowana większość gmin w Polsce, samorząd boryka się z problemem wydatków na oświatę przekraczających poziom otrzymywanej z budżetu państwa subwencji oświatowej. Tak zwany „deficyt oświatowy”, czyli wartość środków własnych dokładanych z budżetu Gminy do utrzymania placówek oświatowych, w przypadku Baruchowa nie przekracza kwoty 1 000 000 złotych rocznie. Na poniższym wykresie zestawiono dochody i wydatki budżetu Gminy Baruchowo za lata 2012-2020:

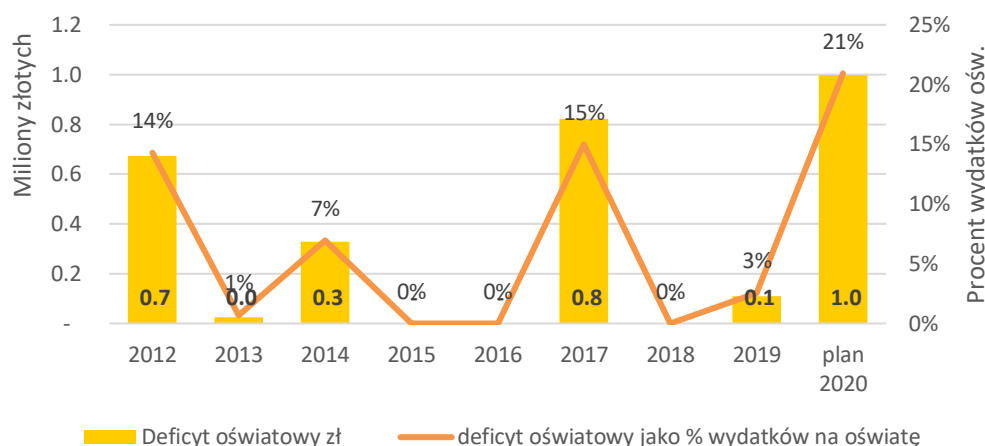
Zestawienie dochodów i wydatków na oświatę (subwencja oświatowa oraz rozdz. 801 i 854) Gminy Baruchowo w latach 2012 – 2020 (w milionach PLN)

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS (dalej: GUS BDL), sprawozdań Rb27s i Rb28s oraz informacji uzyskanych z Urzędu Gminy w Baruchowie.

Na następnym wykresie przedstawiony jest deficyt oświatowy Gminy Baruchowo jako procent wydatków przeznaczonych na oświatę:

Deficyt oświatowy jako procent wydatków

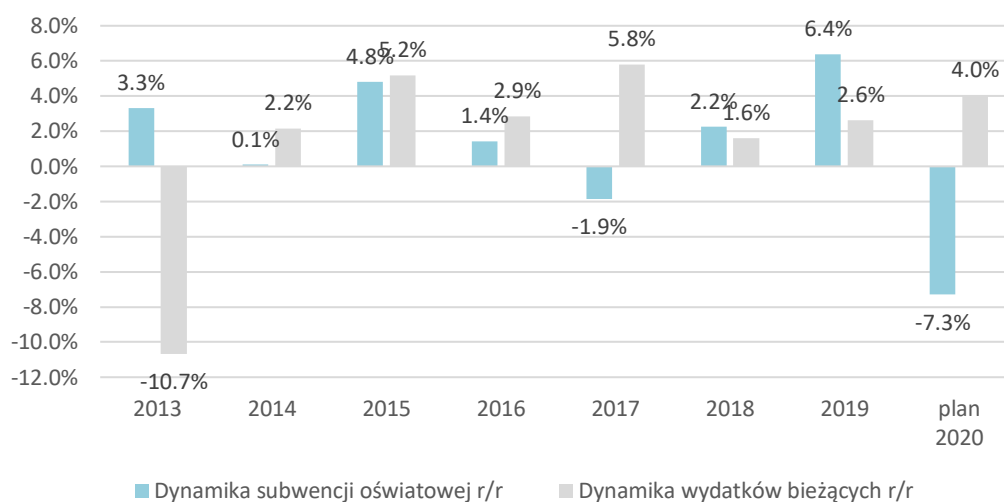

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS (dalej: GUS BDL), sprawozdań Rb27s i Rb28s oraz informacji uzyskanych z Urzędu Gminy w Baruchowie.

Biorąc pod uwagę wykonania historyczne, poziom deficytu wyrażony w procentach wahał się od bliskiego zrównowazenia wydatków na oświatę ogółem w roku 2015, 2016, 2018 do 15% w roku 2017. W 2017 roku subwencja oświatowa wyniosła 3 359 604,00 zł, natomiast wydatki na oświatę w dziale 801: 5 345 713,54 zł, a w dziale 854: 138 268,68 zł. Skutkiem wyższych wydatków była likwidacja Zespołu Szkół w Baruchowie, w którego miejsce powstał z dniem 1 września 2017 roku Zespół Szkolno-Przedszkolny. Jako korzystne w kontekście ponoszenia wydatków inwestycyjnych uznać należy przeprowadzenie Termomodernizacji Zespołu Szkół w Baruchowie, którego wydatki w 2017 roku wyniosły 1 220 503,59 zł. W 2019 roku deficyt wyniósł 3%, natomiast zaplanowany deficyt oświatowy w Uchwale budżetowej na 2020 rok wynosił 21%.

Podstawowym kosztem obciążającym budżet oświaty są wynagrodzenia pracowników wraz z pochodnymi. Wynagrodzenia w przypadku szkoły podstawowej odpowiadają obecnie za ponad 82% wszystkich kosztów bieżących placówki, natomiast w zakresie przedszkola stanowią ponad 88 % całości wykonanych wydatków.

Na następnym wykresie przedstawiony jest tzw. deficyt oświatowy zobrazowany jako procent wydatków oświatowych oraz kwotę dokonanych wydatków w latach 2013-2020.

Dynamika subwencji i wydatków bieżących w latach 2013-2020 wyrażona w %

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie GUS BDL.

Na powyższym wykresie zaprezentowana jest rok do roku dynamika subwencji oraz wydatków bieżących przeznaczonych na oświatę. W stosunku do 2018 roku subwencja oświatowa na rok budżetowy 2019 zanotowała najwyższy wzrost o 6,4 % przy stosunkowo niewielkim wzroście wydatków bieżących wynoszącym 2,6 %. Biorąc pod uwagę zaplanowaną w uchwale budżetowej wysokość subwencji na 2020 nastąpił spadek kwoty do roku 2019 o 7,3% przy jednoczesnym wzroście wydatków bieżących o 4 %. Wzrost na 2020 rok kwoty subwencji na 1 ucznia o około 418 zł, tj. do kwoty 5 986 zł rocznie nie wpłynął znacząco na wysokość subwencji oświatowej w Gminie Baruchowo, ponieważ o 23 zmalała liczba uczniów.

W 2019 r. wykonane wydatki placówki wyniosły 3 663 491,43 zł, natomiast otrzymana subwencja oraz dochody własne jednostki to kwota wyższa o ponad 117 tys. zł, co przedstawia poniższa tabela:

Wyliczenie wydatków w przeliczeniu na jednego ucznia w 2019 r.

Rok	Budżet placówki wykonany	Subwencja oświatowa oraz wykonane dochody placówki (Dział 801, 854, 900)		Wydatki pokryte z dochodów własnych gminy		Liczba dzieci/uczniów w placówce oświatowej	Wydatki w przeliczeniu na 1 ucznia
		Kwota	%	Kwota	%		
2019	3 663 491,43	3 780 506,30	103	0,00	0	383	9 565,25

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie RB-28S, RB-27S za 2019 r. przekazanych przez UG w Baruchowie.

Odnosząc się do powyższej tabeli należy wskazać, że wydatki w przeliczeniu na 1 ucznia wynoszące 9 565,25 zł stanowi najniższy koszt utrzymania w odniesieniu do gmin o podobnej wielkości.

Ze sprawozdania z wykonania budżetu za rok 2018 oraz ze sprawozdań budżetowych Rb-28S za IV kwartał 2018 roku wynika, że w 2018 roku w dziale 801 Gmina nie dokonała inwestycji własnych ani nie przeprowadzała remontów w placówkach oświatowych, ujętych odpowiednio w paragrafie 6050 i 4270. W 2019 roku na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu własne wydatki inwestycyjne wyniosły 7919,00 zł. Natomiast wykonane wydatki inwestycyjne współfinansowane z projektu ze środków zewnętrznych w 2018 roku stanowiły kwotę 879,95 zł.

Wysokość środków przeznaczonych na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauczania w 2019 roku

Przepisy ustawy z dnia 27.10.2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (dalej: u.f.z.o) uprościły i doprecyzowały zasady przeznaczania środków na kształcenie specjalne. Zgodnie z art. 8 ust. 1 u.f.z.o., w roku budżetowym na realizację zadań związanych z organizacją kształcenia specjalnego, o których mowa w art. 127 ust. 1 ustawy z 14 grudnia 2016 r. - *Prawo oświatowe* jednostka samorządu terytorialnego przeznacza środki w wysokości **nie mniejszej niż kwota przewidziana w części oświatowej subwencji ogólnej** dla jednostki samorządu terytorialnego na uczniów, wychowanków i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w przedszkolach, szkołach i placówkach, prowadzonych przez tę jednostkę samorządu terytorialnego, w zakresie tych zadań. Należy zauważyć, że w szkołach ogólnodostępnych wydatki zostają wyodrębnione wagami wynikającymi z faktu niepełnosprawności ucznia, bez wliczania dodatkowych wag.

Kalkulacja kwoty części oświatowej subwencji ogólnej na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji i metod pracy dla dzieci i młodzieży na rok 2019

Nazwa jst	Typ placówki	Liczba uczniów/ wychowanków	Waga	Finansowy standard	Podstawa do naliczenia subwencji mnożona przez współczynnik korygujący ((d*e)*c)	Subwencja oświatowa 2019 - współczynnik korygujący 1,1378796014
a	b	c	d	e	f	g
Gmina Baruchowo	szkoła	12	1,4	5568,5657	93551,90376	106 450,80
	szkoła	1	2,9	5568,5657	16148,84053	18 375,44
	szkoła	1	3,6	5568,5657	20046,83652	22 810,89
	szkoła	4	9,5	5568,5657	211605,4966	240 781,58
	przedszkole	1	9,5	5568,5657	52901,37415	60 195,39

łącznie	448 614,10
----------------	-------------------

Dział 80149	60 195,39
--------------------	------------------

Dział 80150/80152	388 418,71
--------------------------	-------------------

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG w Baruchowie.

Zgodnie z metryczką subwencji oświatowej na 2019 r. na podstawie SIO z dnia 30 września 2018 r. wysokość środków przeznaczonych na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego (rozdział 80149) powinna zostać zaplanowana na poziomie 60 195,39 zł i taka właściwa kwota w planie widnieje, wykonanie natomiast jest na poziomie 26 599,48 zł. Z metryczki subwencji oświatowej wynika także wysokość środków przeznaczanych w szkole podstawowej/klasach gimnazjalnych na uczniów z orzeczeniami o kształceniu specjalnym w rozdziale 80150 lub/i 80152 w łącznej wysokości 388 418,71 zł. Placówka zgodnie z Rb-28S za IV kwartał 2019 r. wykazała powyższą kwotę subwencji w swoim planie finansowym jednostki. Łączna przyznana kwota przez MEN na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji i metod pracy dla dzieci i młodzieży na rok 2019 wyniosła 448 614 zł. Z powyższego wynika prawidłowe ujęcie wysokości środków na realizację zadań wymagających SON w budżecie Gminy.

Wydatki i dochody placówki na realizację zadań związanych z dożywianiem uczniów

Zgodnie z art. 106 ust. 4 ustawy z 14 grudnia 2016 r. – *Prawo oświatowe* do opłat wnoszonych za korzystanie przez uczniów z posiłku w stołówce szkolnej przedszkolnej nie wlicza się wynagrodzeń pracowników i składek naliczanych od tych wynagrodzeń oraz kosztów utrzymania stołówki, ponadto na podstawie art. 108 pkt 4 ww. ustawy przedszkole w zakresie

realizacji zadań statutowych zapewnia dzieciom możliwość korzystania z posiłków. Zapewnienie warunków realizacji tego zadania stanowi prawny obowiązek organu prowadzącego, w ramach odpowiedzialności za działalność przedszkola, ogólnie określonej w art. 10 ust. 1 ww. ustawy. Należy wskazać, że dyrektor w porozumieniu z organem prowadzącym ustala wysokość opłat tzw. wsadu do kotła, zaś gmina ma obowiązek pokrycia pozostałych kosztów wytworzenia, a także wydania posiłków dzieciom – art. 52 ust. 12 ustawy z 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych w zw. z art. 106 ust. 2 – 4 ustawy Prawo oświatowe. Wydatki i dochody zabezpieczone w planie budżetu oraz poziom ich wydatkowania przedstawiają poniższe tabele.

Wydatki i dochody placówki w 2018 roku

Dział	Rozdział	Paragraf	Rb-28S		Rb-27S	
			Plan`	Wykonanie	Plan	Wykonanie
801	80148	3020	300,00	300,00		
		4010	72 928,00	71 733,82		
		4040	6 420,00	6 412,32		
		4110	12 950,00	12 371,07		
		4120	1 200,00	1 078,16		
		4210	8 000,00	7 958,38		
		4220	98 964,00	98 774,06		
		4260	1 500,00	1 413,11		
		4280	200,00	200,00		
		4300	2 500,00	2 401,72		
		4410	100,00	33,20		
		4440	2 371,00	2 371,00		
		0690			39 380,00	53 737,00
	80104	0660			0,00	5 161,00
		0670			53 800,00	63 337,30
	0830			26 000,00	35 265,64	
łącznie			207 433,00	204 926,84	119 180,00	157 500,94

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych Rb-27S i Rb-28S.

Wydatki i dochody placówki w 2019 roku

Dział	Rozdział	Paragraf	Rb-28S		Rb-27S	
			Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie
		3020	622,00	621,90		
		4010	92 040,00	85 343,15		
		4040	7 167,00	7 166,16		
		4110	15 969,00	15 738,57		
		4120	1 632,00	1 506,92		

801	80148	4210	13 400,00	13 400,00		
		4220	97 790,00	96 711,06		
		4260	1 500,00	1 452,25		
		4280	89,00	89,00		
		4300	2 900,00	2 846,73		
		4440	3 556,00	3 556,00		
		4700	300,00	300,00		
		0690			19 380,00	54 585,00
	80104	0660			0,00	3 234,00
	0670			78 410,00	62 744,30	
		łącznie	236 965,00	228 731,74	97 790,00	120 593,30

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych Rb-27S i Rb-28S.

Z analizy wpływów z tytułu opłat za wyżywienie ujętych w rozdziale 80148 wynika, że należy je klasyfikować w paragrafie 0830 „Wpływy z usług” zamiast w paragrafie 0690 „Wpływy z różnych opłat”, co wynika z załącznika nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. tj. z 2014 roku poz. 1053 ze zm.).

Analizując powyższe zestawienia tabelaryczne w roku 2018 w rozdziale 80148 paragrafie 4220 – zakup oraz środków żywności zaplanowano kwotę 98 964,00 zł, a wykonanie na koniec 2018 r. wyniosło 98 774,06 zł. Natomiast dochody, zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27S w rozdziale 80104, 80148 paragrafy 0690 i 0670 zaplanowano na poziomie łącznie 93 180,00 zł, przy czym wykonanie dochodów wyniosło 117 074,30 zł. W roku 2019 w rozdziale 80148 paragrafie 4220 – zakup środków żywności zaplanowano kwotę 97 790,00 zł, a wykonanie za 2019 r. wyniosło 96 711,06 zł przy czym dochody, zgodnie z Rb-27S paragrafy 0690 oraz 0670 zaplanowano na poziomie łącznie 97 790 zł za 2019 r. natomiast osiągnięto w kwocie 117 329,30 zł.

Z powyższego wynika, że dochody w paragrafie 0670 oraz 0690 (wpłaty za wyżywienie) przekraczają wysokość zaplanowanych wydatków i ponoszonych wydatków w paragrafie 4220 w każdym z ww. lat. Wobec powyższego nasuwa się więc pytanie: czy jest właściwie skalkulowana kwota na tzw. „wsadu do kotła”? Z analizy planu dochodów i wydatków za lata 2018-2019 wynika, iż należy dokonywać bieżącej kalkulacji kwoty na tzw. wsad do kotła, biorąc pod uwagę sezonowość produktów i zapotrzebowanie kaloryczne uczniów.

W tym miejscu należy jednoznacznie wskazać, że wpływy z usług w postaci wnoszonych opłat za wyżywienie powinny być na tym samym poziomie co wydatki w paragrafie 4220. Nieuzasadnione jest planowanie wyższych dochodów w stosunku do wydatków.

Zaleca się właściwe planowanie, biorąc pod uwagę wykonanie planu dochodów i wydatków oraz liczbę dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, a także korzystających ze stołówki szkolnej.

Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego za rok 2018.

Analizując sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli) należy zauważyć, że organ jst nie na każdym stopniu awansu zawodowego spełnił wymóg określony art. 30a ww. ustawy. W przypadku nauczycieli stażystów jest to kwota różnicy - 104,68 zł, nauczycieli kontraktowych + 6 896,15 zł, nauczycieli mianowanych + 6 507,55 zł, natomiast nauczycieli dyplomowanych + 90 404,34 zł. Łączna kwota różnicy na ww. stopnia awansu zawodowego to aż +103 703,36 zł. Z powyższego wynika, że w przypadku nauczycieli stażystów jest konieczna dopłata do wynagrodzenia.

Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego za rok 2019.

W analizowanym sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli) organ jst w 2019 r. spełnił wymóg określony w art. 30a ww. ustawy. W przypadku nauczycieli stażystów jest to kwota różnicy +2 019,56 zł, nauczycieli kontraktowych +20 515,58 zł, nauczycieli mianowanych +4 055,45 zł, natomiast nauczycieli dyplomowanych +34 726,26 zł. Łączna kwota różnicy na ww. stopnia awansu zawodowego to 61 316,85 zł.

Powyższa sytuacja, jedynie w nieznacznym stopniu, wskazuje na możliwość np.: ograniczenia dodatków motywacyjnych lub nadgodzin nauczycieli. Rekomenduje się wzmożenie działań weryfikacyjnych celem obniżenia dodatków motywacyjnych i nadgodzin nauczycieli.

Podsumowanie

Mając na uwadze analizę finansową proponowane działania zmiierzają do:

1. Wzmocnienia działań weryfikacyjnych celem obniżenia dodatków motywacyjnych i nadgodzin nauczycieli,
2. Bieżącej kalkulacji kwoty na tzw. wsad do kotła, biorąc pod uwagę sezonowość produktów i zapotrzebowanie kaloryczne uczniów.

ANALIZA PORÓWNAWCZA

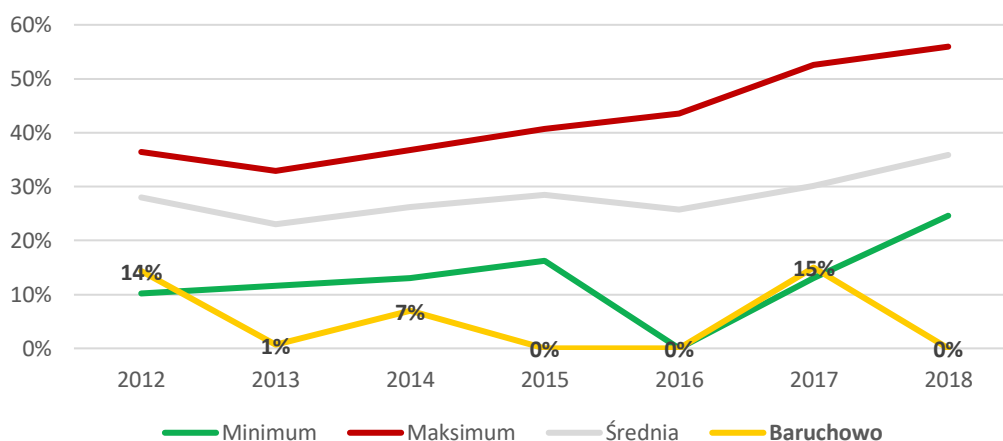
Baruchowo na tle gmin porównywalnych

W celu dokonania oceny zasadności wydatków ponoszonych na oświatę w Gminie Baruchowo dokonano analizy kosztów oświaty Gminy na tle innych samorządów w podobnej wielkości w latach 2012-2018 w oparciu o dostępne dane GUS BDL. W porównaniach uwzględniono następujące jst:

- Rybczewice;
- Trzebiechów;
- Klwów;
- Jarczów;
- Baruchowo;
- Żukowice;
- Krzynowłoga Mała;
- Mędrzechów;
- Wodzierady;
- Pęczniew;
- Sidra.

Wśród analizowanej grupy samorządów Gmina Baruchowo charakteryzuje się najniższym poziomem „deficytu oświatowego” w stosunku do wydatków na oświatę.

Deficyt oświatowy na tle grupy porównawczej jako procent wydatków na oświatę w latach 2012-2018

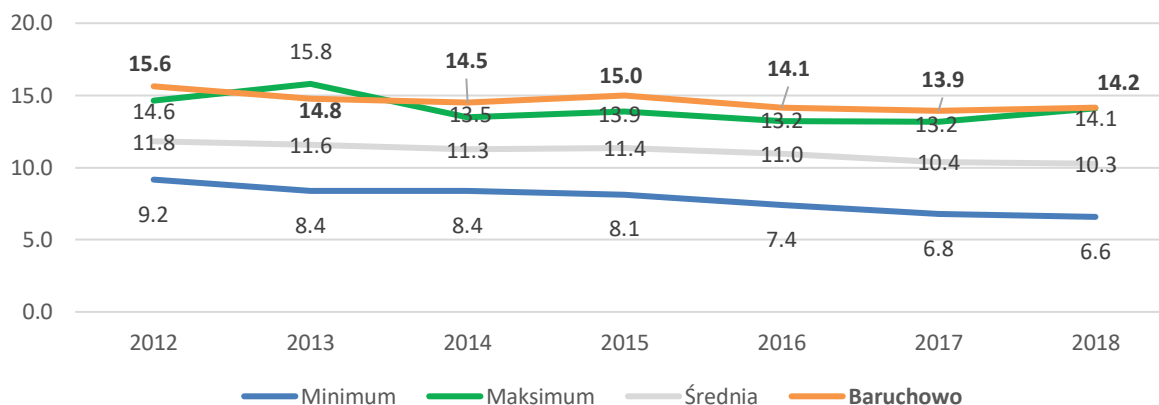

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL.

Z powyższego wykresu wynika, że w latach 2013-2015 Gmina Baruchowo miała najniższą wysokość deficytu oświatowego. Zrównoważony poziom wydatków na oświatę i subwencji oświatowej w 2016 r. osiągnęły prócz Baruchowa jedynie dwie Gminy. W 2017 roku nieznacznie mniejszą wartość od Gminy Baruchowo (15%) zanotowała jedynie jedna gmina.

Natomiast w 2018 roku Baruchowo wypadł najkorzystniej spośród wszystkich samorządów o podobnej wielkości, w przypadku których nastąpił wzrost deficytu od 3% do nawet 12% rok do roku.

Liczba uczniów w przeliczeniu na etat nauczycielski na tle grupy porównawczej w latach 2012-2018

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL.

Gmina Baruchowo w zakresie liczby uczniów na etat nauczycielski wypada najkorzystniej w latach 2014-2018 z wartością w przedziale 13,9 – 15,0 spośród wszystkich gmin z analizy porównawczej. Jedynie jedna gmina miała nieznacznie niższą wartość w 2018 roku wynoszącą 14,1 uczniów na etat nauczycielski. Patrząc na dane historyczne to tylko jeden samorząd w 2013 roku miał wartość wyższą o 1,0 (wartość wskaźnika 15,8) od Gminy Baruchowo (14,8).

Podsumowując wydatki oświatowe w Gminie Baruchowo w stosunku do otrzymywanej subwencji oświatowej są najniższe wśród podobnej wielkości samorządów. Liczba uczniów przypadających na etat nauczycielski jest najwyższa w badanej grupie gmin o podobnej wielkości.

Pomimo powyższego przyczyn wzrastających rok do roku wydatków oświatowych w przeliczeniu na ucznia można więc upatrywać zarówno w małej liczbie uczniów ogółem uczęszczających do szkoły w Baruchowie jak i relatywnie wysokich kosztach administracji i obsługi oświaty w Gminie. Szczególnie należy ograniczyć w kontekście zaproponowanych zmian we wcześniejszych częściach sprawozdania. Sytuacja rosnących wydatków samorządu wynika przede wszystkim z niewystarczającej wysokości subwencji oświatowej w stosunku do potrzeb oraz wprowadzonych podwyżek dla kadry pedagogicznej. Ponadto zmniejszenie kwoty subwencji oświatowej, pomimo wzrostu kwoty na jednego ucznia o 7,5 % r/r, wynika m.in. ze zmniejszenia o 23 liczby uczniów.

REKOMENDACJE

Na bazie otrzymanego i przeanalizowanego materiału w zakresie stanu organizacji i finansowania szkoły w Gminie Baruchowo pokazano, w których obszarach należy wprowadzić narzędzia optymalizacji zarządzania oświatą. Należy także wziąć pod uwagę fakt, iż zastosowane rozwiązania nie przyniosą korzyści w postaci oszczędności w okresie krótkofalowym. Najczęściej jest to proces długotrwały, którego efekty widać najwcześniej w następnym roku szkolnym, a i to nie zawsze. Tego typu zmiany w oświacie mają to do siebie, że im większy efekt mają przynieść, tym później one następują oraz im on jest większy tym pewniej może wymagać poniesienia pewnych nakładów w pierwszej fazie wdrożenia.

Reasumując do najważniejszych narzędzi, które powinny być wykorzystywane w procesie zarządzania oświatą należą:

1. wprowadzenie zasad konstrukcji arkuszy organizacji pracy obejmujących sposoby organizacji zajęć w szkołach, w tym określenie optymalnej liczby uczniów w oddziałach;
2. akceptacja arkuszy organizacji stworzonych jedynie wg określonych wcześniej kryteriów/standardów, przejścia na arkusz elektroniczny i systemy wspomagające proces zarządzania i decyzyjny.

Aby te narzędzia zostały wprowadzone i egzekwowane kluczowym zadaniem powinno być zatwierdzenie i analiza arkuszy organizacyjnych szkół w oparciu o wcześniej ustalone standardy. Zatwierdzenie arkuszy organizacyjnych jest kluczowe z punktu widzenia zarządzania, ponieważ ich szczegółowa analiza pozwala na stwierdzenie między innymi:

1. optymalności uczniów w oddziałach;
2. racjonalności liczby etatów nauczycielskich oraz administracji i obsługi.

Przy organizacji systemu oświaty należy uwzględnić i pamiętać, żeby zwiększyć subwencję oświatową należy zatrudniać nauczycieli o jak najwyższym stopniu awansu i dążyć do podwyższenia stopni u nauczycieli już zatrudnionych.

Podsumowując sprawozdanie z wykonania audytu oświaty wskazać należy poniższe działania optymalizacyjne:

1. Możliwość wprowadzenia od IV klasy łączenia klas, z pierwszego etapu edukacyjnego, w większe liczebnościowo oddziały klasowe (trzy klasy w dwie lub/i dwie klasy w jedną), bez ustalonego limitu uczniów. Należy jednak pamiętać, że w przypadku języków obcych, informatyki, wychowania fizycznego obowiązuje podział na grupy odpowiednio powyżej 24 lub 26 uczniów. Powyższe działania przyniosą dodatkowe

korzyści finansowe dla organu prowadzącego. Przybliżona oszczędność wyniesie około 75 000 zł rocznie.

2. Należy wprowadzić bieżącą weryfikację liczby wychowanków i personelu, którzy przebywają w placówce w kontekście zmniejszenia wydatków bieżących, wynikających z łączenia grup wychowania przedszkolnego. Szacunkowa roczna oszczędność wyniesie około 5 000 zł rocznie.
3. Wzmocnienie weryfikacji arkusza organizacyjnego w zakresie prawidłowości liczby uczniów objętych opieką świetlicową.
4. Opracowanie zasad i wytycznych tworzenia arkuszy organizacyjnych.
5. Rozważenie możliwości wprowadzenia zmian w regulaminie wynagradzania pracowników niepedagogicznych placówki, określając stanowiska objęte poszczególnymi stawkami dodatku funkcyjnego oraz zmiana uchwały dot. określenia dodatku motywacyjnego w wartości kwotowej, nie procentowej.
6. Przedstawianie organowi stanowiącemu informacji o realizacji zadań oświatowych przez organ wykonawczy, a nie przez Dyrektora.
7. Rozważenie zlecenia na zewnątrz firmie usług sprzątnia, co niewątpliwie przyczyni się do obniżenia kosztów utrzymania placówki. Szacunkowa oszczędność rocznie wyniesie około 45 000 zł przy założeniu zmniejszenia o 3 etaty.
8. Rozważenie łączenia etatu pracowników gospodarczych-konserwatorów poprzez stosowanie części etatu w kilku jednostkach organizacyjnych. Powyższe przyczyni się do efektywniejszego wykorzystania zasobów ludzkich i doprowadzi do zmniejszenia wydatków bieżących. Szacunkowa oszczędność przy założeniu pozostawienia ½ etatu w szkole to 27 500 zł rocznie.
9. Rozważenie zakupu szorowarki, co pozwoli oszczędzić etat osoby sprzątającej w kolejnych latach. Oszczędność wyniesie około 45 000 zł rocznie.
10. Dokonywanie bieżącej analizy struktury pracowników, którym w danym roku przysługuje świadczenie emerytalne, a tym samym występowanie o środki z subwencji oświatowej z tytułu przejścia pracownika na emeryturę.

Konrad Buczek

Audytór wewnętrzny

Zapoznałem się ze sprawozdaniem:
(data i podpis)